

gradskoj upravi bili su često doživotni i prelazili čak i u nasljedstvo od oca na sina.⁸⁾ Time se je stvarala posebna građanska aristokracija, koja je bila sastavni dio feudalnog poretka i nije imala razloga da se bori za dokidanje feudalizma i oslobođenje seljaka.

Iako su postojale stroge društvene razlike između plemstva i građanstva, ipak su ta dva sloja bila u uskim ekonomskim odnosima. Plemstvu je naime bio potreban novčani kredit, pa je u pomanjkanju posebnih financijskih ustanova taj kredit nalazilo kod bogatijih građana, a ovi su opet smatrali, da su im ušteđevine najsigurnije uložene, ako ih daju u zajam feudalcima. Na saboru od 1848. jedan od zastupnika iz građanskih slojeva tako i opravdava svoj i svojih drugova stav protiv potpunog dokidanja feudalnog poretka: »... Na utamanjenje pako ovih prava ne mogu pristati za to, jer bi time bili oštećeni ne samo plemići, koji su u najnovije vrijeme dobra pokupili, već bi oštećena bila ona klasa ljudi, koja žilu životnu jedne države sačinjava, t. j. građani, jer ovi novce imaju kod boljara...«⁹⁾

Treba k ovome dodati još i tu okolnost, da je jedan relativno znatan dio ovog građanstva hrvatskog u ono doba bio nehrvatskog podrijetla i to građanstvo još nije bilo dovoljno asimilirano, pa se nije osjećalo ni ekonomski ni kulturno ni politički povezano uz hrvatsko seljaštvo; kućni i ulični jezik toga građanstva bio je njemački, a isto tako i nje-

⁸⁾ Uporedi Šišić op. cit.

⁹⁾ Jelačić, op. cit.